

Verba Jeremias filii Helicæ qui fuerunt in Anathoth Jerem. 1. Exorditur oracula sua à probris suis: indicat enim patriam, quæ obscurissima in Judæa nominis. Sancti Hieron. fuit Anathothites, qui est usque hodie viculus tribus ab Jerosolymis distans milliaribus.

Unus de circumstantibus amputavit illi auriculam, Marci 14. 47. S. Chrysof. hom. 49. in Matth. hunc locum Marcus qui Petri discipulus fuit, ideo scripsisse videtur: quia ingens hic honor Magistro debebatur: et quæ ad Magistri laudem pertinent, ipso forsan deprecante, ne magnificæ de eo diceret, omnino siluit.

Ille vero dicebat, quia ego sum. Joan. 9. 9. Qui divino afflatur spiritu, non erubescunt abjecta secundam carnem natalitia memorare: nec favoribus divinis everti dedignantur primævam mendicitatem fateri dicentes: quia ego sum ille pauperulus, ille mendiculus, ille obsecutus natus parentibus. Bæza t. 2. lib. 10. c. 3. §. 11.

Humilitati idem, quod invidiæ, est ingenium: nisi quod erga se humilitas laudabiliter agit, quod invidia circa alios pervicax. Invidia alienas prærogativas perspicere intuetur, & nocet: tamen miris artibus infuscat, & experta negat. Ipsissimum est humilitatis ingenium: ipsas, quas operatur virtutes, nescio quibus artibus minuit; & oculatissima semper, ut faciat; est oculatissima semper, ne videat. Naxera in Jos. 2. §. 23.

Vide plura tit. Gloria.

§. XXVII.

Humilitatis varii alii actus, & proprietates.

Dominus, qui sicut Moyses, & Aaron. 1. Reg. 12. 6. Pedit, id est, ornavit, & multis beneficiis illustravit. S. Gregorius hic notandum, quia cum Samuel Dominum testem suæ innocentie affereret; ipsum Dominum fecisse Moysen, & Aaron, dixit. Quid est hoc aliquid? nisi quia & virtutis suæ culmen ostendit; sed in tanto culmine solus apparere noluit, quasi dicat: in tanta animi virtute mirandus non sum, quia in ea solus non sum. Vir humilis, quo illustrior est, eò magis appetit illustrium virorum comitatus; ut illorum splendoribus obfusceret. Mendoza in 1. Reg. 12. v. 6.

Percessit cor sum David: id quod abscessit oram chalybeis sand. 1. Reg. 24. 6. Davidis factum etiam hostes in admirationem rapuit; Saul laudat, faterium deprecatur, omnes demiranatur. Sed David, quia sui operis rigidior censor erat, aliquid dolore dignum invenit. Naxera in Jos. 5. §. 6.

Non estis locuti coram me vestram, sicut servus meus. Job 42. 7. Cùm tamen ipse ad examen se reducit, ait: inspiciet locus sum v. 3. 6. idcirco ipse me reprehendo.

Vir sancti aliena opera, etiam parva, mirantur: sua verò, etiam magna, despiciunt. S. Gregorius mor. l. 26. c. 26.

Qualis quisque apud se lateat, contumelia illa probat: nam, sicut superbi honoribus, sepe plerumque humiles sua despectione gratulantur. Idem Dial. 1. 1. c. 5.

Semper tibi duplicat, quod es: si vis pervenire ad id, quod nondum es: nam ubi tibi placuisti, ibi remansisti. S. August. s. 15. de V. Apof.

Humilis innocentia semper formidolosa, semper sibi ipsi suspecta est. Facile, quod sibi obicitur malum, in se latere, se habere, se putat. S. Laurent. Just. de triumph. ag. c. 5.

Dicere solitus erat Iſaïas Abbas, humilitatem nec linguam habere, qua de aliquo negligente, aut superbo loqueretur; neque oculos, quibus aliorum errata perspiceret; neque aures, quibus ea, quæ animæ suæ non predescent, audiret; nihil denique habere negotii, nisi cumprecatis suis. Isidorus or. 8.

Miscellanea.

Vulpes fruvas habent. Matth. 8. 20. Scriba repellitur à sequela: quia difficillimum est, ut alta sapiens, & prudentia carnis imbutus, in veritate velit deici, & in humilitate Christi vestigia sequi. Simoſ Cassia. 9. c. 16.

Ex hoc tam homines eris capiens. Luc. 5. 10. Ex hoc scilicet, actu submissionis, quo scis, te hominem peccatorum profiteri: exti à me quia homo peccator sum Domine. Elcobar t. mir. Chr. scd. 6. obi. 2.

Sedebat sic. Joan. 4. 6. S. Chrysof. & Euthymius: sic, id est, non infella, non in loco honoratiore, ut contingit. Humildebat, non in sublimi solio. Licet auctoritatem Christo ampliore frequenter discipulorum comitatus, & sublimior sedes, & dignior locus, attulisset: sed ea ad huius mulieris conversionem non conducebant; quem humilitate, & mansuetudine, revocari oportebat. Didacus Nyff. l. 6. D. 3. Quod. §. 5.

Rara sanè ip juvenibus est humilitas: ideoque miranda. Dum ætas vigeat, dum vires solida sunt, dum sanguis afluat, dum sollicitudo nescitur, dum ignoratur debilitas, dum læticia frequenter; tunc fervet juvenitatis, tunc se juvenitatis superbus extollit affectus, tunc humilitas quasi vilescit, abjecta contemnitur; tunc subiectio degeneris conscientie & flinatur infirmitas. S. Ambros. 1. 18. in Pf. 118. Adolescentulus sum ego.

Humilitas ipsa sumptus necessarios subministrat ad adificationem Evangelicæ turris. Gilbertus l. 26. in Cant.

TITULUS VIII.

HYPOCRISIS:

§. I.

Symbola, & Similitudines.

Ex Veteri, & Novo.

Fater sui draconem, & socius struchionum. Job 30. 29. Quid per dracones, nisi malitia? quid vero struchionum nomine, nisi hypocritis designatur? Struchio quippe volandi speciem habet: sed usum volandi non habet: quia & hypocritis cunctis intuentibus de se imaginem sanctitatis insinuat; sed tenere vitam sanctitatis ignorat. Sancti Gregor. mor. lib. 7. cap. 12.

Nè fueris hypocrita in conspectu hominum. Eccli. 1. 37. Cornelius ex Græco: nè sis actor tragediæ, seu comedię, nec sis triftis, nec minus, ad ora hominum. Nomen ipsum hypocrita historionem proprie significat; qui, alia persona cum sit, aliam agit. Unde Christus Matth. 6. 4. nè justitiam vestram faciat coram hominibus; ut videamini ab eis. Hebr. ut speciemini. Verbum hoc, addit Maldonatus, theatralis est. Significat igitur: nihil in hypocritis esse veræ, solidæque, virtutis; quidquid agunt, simulatio est. Efcobar t. 3. Coll. Chr. f. 1. obi. 1. In hoc Mundo plurimi, tamquam in theatro, simulatis personis utuntur, & scis; & cum sint intrinsecus aliud, aliud se esse hominibus ostendunt. S. Zeno Veron. l. de jejuniis.

Ova aspidum rapaverunt. Il. 59. 5. Ova aspidum sunt exteriori alba, pulchra, & oculis grata; intus autem veneno plena. Ita hypocritis. Stella in Luc. 7.

Tres pueri, Dan. 3. 58. omnes creaturas ad laudandum Deum provocant; iridem excludunt: quia in arcu cœlesti non verus, sed apparet, & fugax, splendor nitet. Arcones in If. 2. Disc. 3.

In vestimentis ovium. Matth. 7. 15. Multi vestimenta ovium habent; ipsi tamen oves non sunt. Vestimenta ovium portare, ovemque non esse, speciem est habere virtutis; veritatem vero ejus est abjecisse post tergum. Simon Cass. l. 7. c. 12.

Supereminente Zizania in medio tritici. Matt. 13. 25. Imitatur virtutem improbitas, & Zizania contemdit triticum videri: quod quidem specie quadam tritico assimilatur, gustu autem & sentientibus facile discernitur. S. Cyrillus Jerof. Catech. 4.

Fuit in diebus Herodis. Luc. 11. 5. Herodes interpretatur gloriam in pellicibus; & significat diabolum, qui gloriatur in hypocritis, & qui pellicibus ovium fuit induci; intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Hugo Card. hic.

Ædificat eorum sepulchra. Luc. 11. 48. Sepulchrum dicitur quassimipulchrum, & significat hypocritas; qui habent pulchritudinem exteriorem, sed carere interiori. Sepulchra ergo ædificat, quæ intusque vult apparere bonus exteri; cum sit malus interior. Hugos Card. in Luc.

Attendite sermone Pharisæorum. Luc. 12. 1. Omnia opera hypocrite sunt velut falsa moneta; que intus ferrea; exteriùs verò deaurata est. Et sicut in pharmacopoliis sunt aliqua vasa, litteris elegantibus, medicamentum aliquid salubre esse inclusum; cum tamen nihil, nisi toxicum contineant; Et sicut umbrosium nemus, quod prima facie amœnum, & delicti plenum apparet; cum intus plenum sit lupis, serpentibus &c. Stella hic.

Septem canelabra aurea. Apoc. 1. 12. Dicutur aurea, ad differentiam hypocritarum; qui sunt deaurati pulchra conversatione; sed non aurei sanctitate vitæ. Albert. M. Hypocrite similes sunt monstrosi leucis Apoc. 9. 8. 9. hæ habebant faciem mulierum, sed caudam scorpionum. Cornelius in Matth. 6. v. 2.

Ex Patribus & aliis.

Hypocritis est instar nivis; & hypocrita est quasi sterquilium nive contentum, ut pote qui vitia omnia candore simulatae virtutis, velut nive, obteggit. Clemens Alex. l. 3. Strom. Quemadmodum, cui impositum est cataplasmata, & cui immixti sunt oculi; vel ipso aspectu prabet morbi suspicionem: ita fuci, tincturae, & colores illi, animam intrinsecus aegrotare significant. Clemens Alex. l. 3. c. 2.

Interpretatur hypocritis deauratio: quod nomen Latinum sic à nobis accipitur, ut res quælibet in superficie, coloreque aureo, sentiat intus esse line auro. Rupertus in Matth. l. 5. Hypocrita monstrum est, cui simile nunquam fecit natura: qui nec vult esse, quod videtur; neque vult esse, quod est. Vir hypocrita caret hoipitio; solum falsitas accepit cum in domum suam, & ministravit ei de infernalibus facultatibus suis. Nudus incedit hypocrita; deceptio ejus ei præbuit vestimentum. Fame licus erat, non saturandus panis: patiebatur sitim, non vino complendus; sed laus humana dedit ei cibum, & potum. Infirmus erat propter deficientem virtutem; sed reputatio aliena visitavit, imò

imò confortavit, eum: Erat in carceribus peccatorum; sed hæmones accelerant ad eum; redemptionem falso spondentes; & deluserunt detinente eum. Mortuus iacebat in plateis Ninive speciosa, videlicet Mundi; sed fama hominum in cordibus suis sepelevit eum. Simon Cass. l. 8. c. 32.

Nolite in jejuniis hypocritis similes fieri, qui sunt pictores diaboli, periti sua doctrina in arte pingendi. Non enim pictores, cum aliquam ex diversis subiectis coloribus volunt formare imaginem, de interioribus curant; quo nodo stomachi, cor, pulmo, jecurque, locentur; sed duntaxat, quomodò exteriora intuentium oculis aptiora reddantur. Idem lib. 10. cap. 36.

Hypocrite similes libris falsis, quorum falsitas, dum clausi, non agnoscent; sed dum aperiuntur, & leguntur. In Judio, libris apertis, opera falsa apparebunt. Geminius l. 9. c. 34.

Lignum putridum, & cariolum, nocte relucet, & quasi res pretiosa apparet; die verò ejus vilitas, & corruptio, proditor. Modò sumus omnes in nocte obscura: & multi, cum sine corrupti, vitis pleni, mentis virtutibus micare contentum, boni videri cupientes. At postquam dies illuxit; tunc revelatur, quis lignum putridum sit, quis non. Diez. Conc. 2. in Nat. D.

Horologia solaria, si nubes, aut nox, solem subducant, nullam horam designant. Hypocrite in luce horas demonstrant; tantum operantur, cum videntur. Oliva lib. 13. Strom. Luc. 17. 21.

§. II.

Hypocritis descriptio, proprietates, actus.

Populus hic labiis me honorat. Matth. 23. 8. Quod profertur in ore, non versatur in corde. Cantabit Kyrie eleison, qui nemini misericordiam fecit. Deique contempserit. Cantabit Christe eleison, qui Christi sanguini contumeliam intulit. Cantabit Gloria, qui omnem gloriam, etiam ex cantu, mercatur in terrenis. Cantabit alleluja, qui Deum in suis vituperat moribus. Cantabit Epistolam, qui divinum non recipit missum. Cantabit Evangelium, cui prædicatio Mundi placet. Cantabit Graduale, qui per gradus non ascendit in bonum. Cantabit Versum, qui à Domino est averfus. Cantabit Tractum, ad sua placita tractus. Cantabit Sanctus S. S. qui corde, ore, & opere, est iniquus Cantabit hanc Trinitatis laudem, qui in Trinitate animæ suæ, memoriæ, intelligentiæ, & voluntatis, portat pessimum labem. Cantabit Introitum Missæ, & finem; qui principium malum fecit, qui finem debitum in Domino non constituit. Cantabit Pater noster, de quibus dici potest: vos ex Patre diaboli estis. Cantabit Dominus vobiscum, qui cum demonibus habet commercium &c. Simon Cass. l. 8. cap. 37.

Oculum attendit hypocrita, non Deum; faciem, non fidem; pecuniam, non gratiam. Non fruitur Deo, sed utitur tamquam nummo; & nummo fruitur tamquam Deo. Deo emit Mundum; fide nummum; religione Saculum, lacrymis vinum, jejuniis convivium, cilicio linum, silentio plausus hominum. Mirabile dictu! late iste, ut appareat; tacet, ut audiat; non sequitur, ut consequatur; recedit, ut præcedat; fugit, ut apprehendatur; plorat, ut rideat; jejunat, ut satiatur. Sic cancer serpit. Petrus Cell. de pane lugent. c. 16.

§. III.

Hypocritum fugiendi motiva.

Num. I.

Malaria, damna.

Subito deecerunt - in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum redigis. Pf. 72. 19. 20. Quæritis: quomodo repente, qui pius habebatur, corruat? fucam præferebat sanctimoniam, non veram. Nonne vides imaginem solum eorum, virtutum coloribus adumbratam, à Deo expungi? Nimirum imaginem virtutis, non virtutem possederunt. Ideo Deus virtutum facum illum cito obliterat, & deler. Non diu, mihi crede, in civitate Domini virtutum, imago ficta, simulataque virtutis. Ad tempus forte breve fulgebit; tum ad nihilum à Deo redigetur. Oliva l. 12. Strom. hic.

Hypocritæ! Matth. 23. 27. Scribat Dominus reprehensurus 2 cum eos raptos, ambitiosos, factiosos, partidos, juratos possit vocare; maluit hypocritas dicere: ac si nihil Deo solios esse possit, quàm crassa virtutis. Maluit eos inscribi sepulchra dealbata; quàm nigra, & fuligiosa: Domino enim minus exosa sunt atra, quàm quæ alba non sunt, & sunt dealbata. Oliva lib. 10. Strom. & Renovamini Spiritu.

Asumat septem alios spiritus secum nequiores se. Luc. 11. 26. Spiritus malus est Spiritus superbiæ; nequior illo simulatio humilitatis: Spiritus malus, spiritus invidiæ; nequior illo simulatio charitatis: Spiritus malus, spiritus mendaciæ; nequior illo simulatio veritatis: Spiritus malus, spiritus luxuriæ; nequior illo simulatio castitatis. Spiritus malus, spiritus avaritiæ; nequior illo simulatio misericordię. S. Prosper Aquin. de promiss. & prædict. p. 2. cap. 39.

Pejor est, qui se, cum sit malus, bonum ostendit; quàm ille, qui aperte est malus. S. Ambros. in ep. 1. Tim. c. 5.

Hypocritis subtile malum, secretum virus, venenum letens, virtutum fucus, tinea sanctitatis. - Hypocritis securus simulat, fallit prospera; curiosa mentitur; & crudeli arte, virtutes truncat mucrone virtutum. Jejunium jejuni perimit, oratione orationem evacuat; misericordiam miseratione promittit; - Quod corporibus est hydrops, hypocritis animabus. Petrus Chrysologus l. 7.

Velant faciem Domini hypocrite. Hugo Card. in Luc. 22. Horrendum hypocrite catum narrat Panormitanus, regis Antonii quodam Eremita, tempore Altonfi sapientis, regis Aragonie l. 2. cap. 9. Hic Antonius quadraginta dies, & noctes perpetuo jejunare ferebatur; adeo, ut Italian, Sicilian, Hispanias, compleret nomine sanctitatis, & abstinence. Pluribus in locis cella præclusus, & à custodibus observatus, nihil edens, aut bibens; Angelorum insuper ministerium, & consortium, habere credebatur. Verùm habebat clam in cella candelas crassiores, exteriùs, & superfluos cratas; sed intus fistulæ canarum includebantur farina infarsite; quæ ex contritis phasaronum, & caporum, carnibus, Saccharo, & aromatis immixtis, condebatur. Ajunt & cingulum gestasse fistulatum plenum nectare, quod hypocriticum vocant. His epulis clam pascetur; habitus interim omnium mortalium abstinentissimus. Is veribus tandem corruat, & inter magnos cruciatus, cum mors instaret, in Christum, & B. Virginem, diras Blasphemias, & convicia evomens, impiam simul animam evomuit.

Num. II.

Alieni ab ea.

Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus meæ. Pf. 100. 2. Non allegat innocentiam morum in foro, in publico, simulatum; sed in medio domus, in cubili, ut advertit hic Bellarminus. Multi in foro, & plateis, modeste se gerunt; sed in domo, præsertim in cordis sui cubiculo, per omnia scelera voluntant. Alvarez Illust. 231.

Sicut fragmen mali Punicis: ita genua tua. Cant. 4. 3. Talia debent esse opera, quod respondeant interioribus affectionibus, & exterioribus: quia non debemus habere fictam sanctitatem. Ideo ait, genua tua, idest, opera tua, quæ sunt in aperto. sicut genua, sunt sicut fragmen mali Punicis; idest, sicut malum Punicum tractum. In fractura tale apparet, quale est interioris. Sancti. Thomas Aquin. hic.

A longè stans volebat nec oculos Or. Luc. 18. 13. Stans à longè, qualis erat, talem se ostendebat. Eusebius Gallie. fern. in Dom. 11. Pent. Nolebat propinquus Numini ex animo putari; si ex corpore propinquus Sanctuario cereretur. Ramirez in ep. 5. Apoc. 3.

Esse optimus, non videri, studebat. Sanctus Gregorius Naz. Or. 30. de Sanct. Basilio. Optabat non videri, sed bonus potius esse. Idem Orat. de laude Sancti Ephrem.

Dicito mihi hypocrita: si bonum est, esse bonum; ut quid non vis esse, quod vis apparere? Si verò malum est esse malum; ut quid vis esse, quod non vis apparere? nam quod turpe est apparere, turpius est esse. Author Imperf. in illud Matth. 23. v. vobis Scriba, & Pharisei hypocrite.

erant, exaudirentur, ut orantibus Job, & Noe, & Daniele, populo parceretur. S. Cyprianus de jejuniis Chri.

Jejunium refectio animæ, cibis mentis, est. S. Ambros. l. de El. & jejuni. c. 2.

Ipsa sicca anima, est sapientissima, & optima. Clemens Alex. l. 2. pædag. c. 2.

Ad divitem Dei gratiam pervenitur jejuna, & sterili paupertate membrorum. S. Dorotheus Eucharistico de vita sua.

Jejunium animæ nostræ alimentum est; & sicut corporalis iste cibis impingit corpus; ita & jejuniu habiliorem efficit, & valentiorum. Leves ei pennas producit, ut in sublime feratur, & summa contemplari queat; voluptatibusque, & omnibus, quæ in hoc Mundo habentur, suavia, ipsa fit superior. S. Chrysof. hom. 1. in Gen.

Jejunium est animarum nostrarum tranquillitas, senum decor, adolescentium prædagogus, continentie magister: quod omnem ætatem, & sexum, quasi diadematæ quodam ornat. S. Chrysof. hom. 2. in Gen.

Sta tantum prope jejunantem; & ipsius statim odoris suavitate sentisti: unguentum enim jejuniæ est spirituales; & per oculos, & per linguam, & per omnia, bonam animæ demonstrans dispositionem. Idem hom. 10. ad pop. Antioch.

Ob id etiam jejuniu bonum est, quod omnem circumcludit animi sollicitudinem; & eam, quæ circa mentem effunditur, curam humilium, abjectarumque rerum, coarctans facit, ut tota in se ratio ipsa vertatur. Idem lib. de Virginit.

Ebrietas, & luxuria, statem everteret civitatem; commotam sollicitate jejuniu, Idem hom. de jejunio; vide ibidem plures jejuni laudes.

A temperate, & procella, quam ebrietas generare solet, liberat, in portum animarum nostrarum, & jejunium, inquam, pertingere contingat. Id. hom. 1. in Gen.

Quemadmodum leviores naves mare velocius transeunt, contra multos oneribus gravatae submerguntur: ita jejunium, quidem leviori reddens mentem, efficit, ut facilius hujus vite pelagus transierit. Id. ib.

Recte vivendi principium est temperantia. S. Nilus de Instit. Monachi or. 1. de gula.

Jejunium est singulare sanctitatis aratrum; colit corda, eradicat crimina, evellit delicta; vitia subtrahit, charitatem ferit, copiam nutrit: parat innocentia messem. Sancti Petrus Chrysol. serm. 31.

Jejunia sunt gratia Dei primordia, salutis remedia, castitatis fundamentum. Hac vitam imitantur angelicam; his refectur animæ, per hæc moriantur culpa. Sancti Eligius hom. 3.

Sicut excelsatium lutum jam non potest usui esse potest, ut ibi se volent: ita & caro, per abstinentiam marcida efficta, demonibus ultra non præbebit in se quiescendi locum. Joan. Climacus gr. 15.

Jejunium non cibus definitur modo, quoniam omni scelerum abstinentia. B. Theodorus Studita l. 54.

Jejunium est, sicut agilitas in avicula: nam sicut avis macilentæ est agilis ad fugiendum accipitrem; sic mens hominis jejuniatis est habilis ad fugiendum hostis tentationem. S. Bonav. diæt. fal. f. 15. de jejunio.

Quarta feria creati sunt sol, & luna; & ita Ecclesia illuminata est. Inde quatuor tempora quarta feria incipimus semper, & quarta feria Quadragesimam. Idem in Pf. 92.

Quod corpori afferre solet exquisitus, & elegans ciborum delectus, id animo jejunium. Isidor. Clarius or. 8.

Jejunium ingenium acuit, menti splendorem affert, auget memoriam; disciplinam in animum introducit. Idem ib.

Quia terra de sui natura totaliter est sicca, & arida; providit Deus, ut ad fructus profereundos, infundatur cœlesti pluvia, & sic fiat fecunda. Sic nostri cordis terra, si ab humore luxurie per abstinentiam cibi, & potus, fiat arida: superfundetur cœlestis gratia pluvia, fietque fertilibus ad producendos spiritualium operum fructus. Geminiiani l. 1. Similitud. c. 1.

Aer, quantum magis & vaporibus, & nubibus, plenus; tanto magis est obscurus: quantoque magis est vacuum, tanto est magis serenus: & ideo in Olympo est serenissimus; quia dicitur omnes vapores, & nubes excedere. Sicut autem obscuratur ferentis, & claritas aeris, ex repletione vaporis; sic etiam obscuratur sensus hominis ex nimia repletionem ciborum. Idem ibidem.

Dum caro jejunat, anima Bacchanalia celebrat: corporis enim defectus, protinus est spiritus. Didacus Nyss. l. 2. die Ciner. Muscum Organum, Lem. Per inaniam spiritus. Bovius.

S. V.

Jejunium animæ delicia.

Ex Veteri, & Novo.

Ecce curru igneus. 4. Reg. 2. 11. Quis humana virtute equos igneos, curru igneo, potuisset ascendere? regere curru aeris? nisi qui naturam humani corporis incurruptilibus jejuni virtute mutasset? Incert. Auth.

S. VIII.

Jejunium juvat orationem.

Symbola, & Similitudines.

Levit. 14. 3. 4. 5. Jubeat divina lex offerri Deo duos passeres: quorum uno immolato, alterum liberum avolare permittere. His corpus, & anima, significantur; adeoque unum cœdi, & immolari debet Deo, juxta illud Coloss. 3. 5. mortificate membra vestra, quæ sunt super terram: alterum liberum esse, ut ad Deum; alis contemplationis evectus, avolet. Paulus Act. 9. 9. erat tribus diebus non manducans, neque bibens, & raptus est in tertium cœlum. Doultreman l. 5. c. 2. §. 5.

Orans cum jejunio geminas habet alas & ipsum quidem ventis leviores. S. Chrysof. hom. 71. ad pop. Antioch.

Qui vult orationem suam volare ad Dominum, faciat illi duas alas, jejunium, & elemosinam; & ascendet celeriter, & exaudietur. S. Isidorus Originum l. 6. c. 19.

Sobrius oratio volat ut aquila. S. Nilus lib. ascetico orat. de gula.

Testimonia.

Ex Veteri, & Novo.

Surrexit Anna, postquam comederat, & ciboribus, oravit ad Dominum. 1. Reg. 1. 9. 10. Non ivit a cena ad cibum, & jocos: ita se refecerat, ut cibus non impediret studium orandi. S. Chrysof. hom. de Anna: quod omnes tempus faceret relaxationis, illa fecit tempus deprecationis; post convivium accurrens ad supplicationem. Velloso in Judith. 6.

Bona est oratio cum jejunio. Tob. 12. 8. Humiliter oravit animas suas in jejunio, & orationibus. Judith. 4. 8. Vini suam sumunt preces a mensa tenui; utpote qua volat facile mense delectata ad Deum. Velloso hic.

Pisus faciem meam ad Dominum Deum rogare, & deprecari in jejunio. Dan. 9. 3. Hoc edocuit B. Daniel, jejunio, & fisco. & cinere, quasi alis inductis preces Deo offerebat. Theodoretus hic.

Jejunium, & observationibus serviens. Luc. 2. 37. Utrumque junxit, & pinguem orationem, & mensam teneum; ut noviter, jejunio maxime adjuvaret orationem. Velloso in Judith 4. v. 8.

Ex Patribus.

De victu parco, & potu sobrio, divinis dignationibus admonemur: sicut enim longioribus epulis mens gravata, minus ad preces orationis evigilet. S. Cyprian. l. 4. ep. 4. ad Cler.

Jejunium preces nostras subvehit in cœlum; dum illis alarum vice fit, quo sursum terantur. S. Basilus hom. 11.

Qui jejunat, levior est; & vigilanter orat. S. Chrysof. hom. 58. in Matth.

Jejunium adjutorium est orationis: quia oratio sine jejunio gracilis est, & infirma. Idem hom. 15. in Matth.

Solent quidam homines, quotiescumque necessitatem arduam patiuntur, ad proximam gentem auxilii causa destinare legatos. Nos, quod est melius, legationem ad Deum per jejuna definitum; ab ipso imploremus auxilium, ad ipsum nos corde, & orationibus, conteramus. Sancti. Maximus hom. de jejun. Ninivir.

S. IX.

Jejunium vincit hostes visibiles.

Ex Veteri.

Ecce Josus, ut locutus erat Moyses, & pugnavit contra Amalec. Ex. 17. 10. Adversus Amalec. oratione Moyses, & totius populi utique, ad vesperam jejunio dimicatum est. S. Hier. l. 2. adv. Jovin.

Irruit spiritus Domini Samson. Judic. 14. 6. Jejunium inagnium illum Samsonem educavit; idque, quandum viro adfuit, singulis constitibus mille hostes prostrati sunt, urbium portæ subrepta sunt, leones robur manuum ejus non suffugerunt. S. Basilus hom. 2. de jejunio.

Jejunaverunt que die illo nique ad vesperam. Judic. 20. 26. Filii Israel duplici proelio cum Benjaminitis congressi, in utroque victi, eeciderunt viginti duo millia. Ad prima proelia nullo jejunio armantur; sed ad tertium. Veniunt in domum Dei, & sedentes sabbatum coram Domino, jejunaveruntque. v. 26. Mendoza in 1. Reg. 7. Annot. 27. Sect. 2.

Et jejunaverunt. 1. Reg. 7. 6. Ut superare hostes suos possent, vires animi, & corporis, in dicto sibi reparare jejunio. S. Leo l. 1. de Quadr. Israel in adaequatione apud Malsphat congregatus a Samuele, ita statim delictum jejunio diluit, ut periculum prolii simul fugeret. Ceciderunt patios impati, armatos inermes. Hæ erant vires jejunium Deo cœlum pro ejusmodi militat. Tertul. lib. adv. Psychicos c. 7.

Maledictus vir, qui comederit panem nique ad vesperam. 1. Reg. 10. P. Spanner Poly. Tom. 1.

14. 24. Cum Saul rex Israel bellum contra Allophylos gereret; legimus, cum universo exercitu indixisse jejunium; & abstinentibus cunctis eum contra adversarios pugnarè coëpisse. Bonus planè rex, qui hostes suos non tam armis, quam devotione, vincebat, & plus dimicabat religione, quam telis. S. Ambr. serm. 25. de Quadr.

Predicavit jejunium universo Juda. 2. Par. 20. 3. hoc Josaphat victor triumphavit contra Moabitas Judith jejunium occidit Holfernem. Judith. 13. 10.

Daniel trium hebdomadarum jejunio. Dan. 6. 16. vir desideriorum, leones quoque docuit jejunare missus in lacum. S. Ambr. l. de El. & jejuni. c. 7.

Ipsè victor singularis advenit jejunium. Quadragesimale, statuens in prociñctis; ut quaterna decade jejuni quadraturam Mundi totam muro inexpugnabili communitur & c. S. Chrysol. l. 42.

S. X.

Jejunium vincit hostes invisibiles exemplo Christi.

Cum jejunasset. Matth. 4. 2. Dominus noster non prius in carne, quam pro nobis assumpserat, diaboli insultus excepit; quam eam jejunio communisset. S. Basilus hom. 1. de jejun.

Dominus noster Jesus Christus quadragesima dieum jejunio certamen contra diabolum aggressus est: omnibus nobis exemplar dans, ut per illum armenus, & ex illo robor sumamus ac sic aciem in prælio contra ipsum instruamus. S. Chrysof. t. 6. hom. 1. in Gen.

Ipsè victor singularis advenit jejunium Quadragesimæ: statuens in prociñctis; ut quaterna decade jejuni quadraturam Mundi totam, muro inexpugnabili communitur. S. Chrysol. l. 12. q. d. ut Dominus Mundum in seclitratem afferret, in singulis Mundi quatuor partibus dies sui jejunii, decem milites, totidemque muros, & arces, constituit. Decem jejuni mei dies, ajebat supremis exercitum Dominus, in præsidio orientis collocetur; decem ad occidentem abeam; decem meridem fervent; decem in septentrione excubant. Ita fiet, ut securus degat Mundus. Didacus Nyss. poli. Cœl. p. 1. l. 6. c. 7.

Jejunavit: ut ostendat, quod magna armatura contra tentationes sit jejunium; sicut principium omnis peccati delictæ Theophylactus in c. 4. Matth.

Post jejunium Dominus Jesus de hoste triumphat. S. Bernardus l. 5. Ag. 1.

Jejuna & tu, si conflictum sustines ab invisibili hoste: nam non fortitudine corpore, sed debilitate, vincitur. Simon Cass. l. 4. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Contra terrogenos hostes corpus sa gina roboratur, & populis mens incitatur, ut repugnanti sumat audaciam. Adversus autem spiritualia nequitia spiritualiter pugnantium est, & sobrietatis arma, & abstinentie lumina sunt, ut insinuat. Sancti Spiritu immundos, & erraticos, spiritus devincamus. S. Ambr. in ep. ad Eph. c. 6.

Caltra nobis sunt nostra jejunia, que nos a diabolice oppugnatione defendunt. Quis unquam Christianorum jejunavit, & captus est? quis sobrius mansit, & victus est? Templentum aggreditur diabolus, luxuriosum oppugnat inimicus: Ubi autem jejunium videtur; fugit, metuit, pertimescit: terretur pallore ejus, debilitatur inedia, infirmitate prostermitur. Prostermitur, inquam, infirmitate: quia Christiana infirmitas fortitudo est. Idem l. 25. de Quadrage.

Adversarius imminet, inimicus in promptu est; jejunemus, ut vincamus. Idem in Jonam.

Arduentes diaboli sagitte, jejuniorum, & vigiliarum, vigore restinguende sunt. S. Hieron. ep. 10. ad Furian.

Est jejunium robor mentium, vigor animarum, civitas sanctitatis. S. Chrysol. f. 8.

Jejunantibus nobis diabolus effugit, qui nostris semper saturatur ex culpis. Idem f. 12.

Jejunium scimus esse Dei arcem, Christi castra, murum spiritus, vexillum fidei, castitatis signum, sanctitatis trophæum. Id. ib.

Est jejunium valde certum ingenium, ad expugnantem castrum. Sicut enim non est adeo forte castrum, quod non possit expugnari, si possent ei victalia subtrahi; sic non est adeo rebelis spiritus, quin, subtrahendo cibaria, non valeat a spiritu subjugari. S. Bonavent. diæt. fal. c. 15.

S. XI.

Jejunii varia motiva.

Jejunio jejunavit. 2. Reg. 1. 16. David pro parvulo, hoc est, velementer jejunavit. Si David tantopere pro puero infirmi

B b 3

